

Výtvarná výchova – 5. ročník

Výtvarná výchova						5. ročník
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Strategické postupy školy k rozvoji KK	Evaluační výstupy	Časové období	Poznámky
Rozvíjení smyslové citlivosti						
➤ při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné) ➤ užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku: v plošném vyjádření linie a barevné plochy; v objemovém vyjádření modelování a skulpturní postup; v prostorovém vyjádření uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model ➤ při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy	• Prvky vizuálně obrazného vyjádření - linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury - jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus), jejich kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru	OSV Osobnostní rozvoj • Rozvoj schopností poznávání - cvičení smyslového vnímání ✓ cvičení • Kreativita - cvičení pro rozvoj kreativity ✓ cvičení MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY <u>Český jazyk</u> • popis osoby • vyprávění • popis činnosti • film loutkový, hraný, kreslený • znaky ilustrací různých výtvarníků <u>Matematika</u> • rovinné útvary • tělesa • čára přímá, křivá, lomená • vzájemná poloha dvou přímek <u>Přírodopis</u> • fáze růstu rostlin • fáze vývoje živočichů • jednoduché stroje • elektrospotřebiče • počasí ročních období • podnebí • ochrana přírody • Sluneční soustava • planeta Země, Měsíc • lidské tělo, vývoj člověka		• vyjadřuje se barevnou plochou, linií či kombinací obou, snaží se o vystižení objemu barvou, světlem, linií, objem vyjádří modelováním i skulpturním postupem • kombinaci vizuálně obrazných elementů uplatňuje i jako komunikační účinek ve vizuálně obrazném vyjádření		kresba, malba, grafika

Výtvarná výchova						5. ročník
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Strategické postupy školy k rozvoji KK	Evaluační výstupy	Časové období	Poznámky
<i>Rozvíjení smyslové citlivosti</i>						
		MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY <u>Vlastivěda</u> - světadíly, oceány - evropská města - projevy kultury - národní obroditelé - věda a technika - časový sled událostí - archeologie - státní svátky a významné dny - tradice a zvyky T. G. Masaryk V. Havel <u>Hudební výchova</u> B. Smetana: Prodaná nevěsta, A. Dvořák: Rusalka - ilustrace W. A. Mozart: Malá noční hudba, A. Vivaldi: Čtvero ročních dob – pocitová malba - hudební žánry- výtvarný záznam hudebního prostoru				
➤ rozpoznává možnosti statických a dynamických vizuálně obrazných vyjádření	Uspořádání objektů do celků - uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření	EV Vztah člověka k prostředí - prostředí a jeho komplexní a synergické působení - výtvarné vyjádření		pomocí vizuálně obrazných prostředků vyjadřuje vztahy uvnitř a mezi objekty, seskupuje je do celku staticky i dynam.		

Výtvarná výchova						5. ročník
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Strategické postupy školy k rozvoji KK	Evaluační výstupy	Časové období	Poznámky
Rozvíjení smyslové citlivosti						
➤ nalézá prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě	• Reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly - vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových, chuťových a vyjádření vizuálních podnětů prostředky vnímatelnými ostatními smysly • Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření - umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskovina, televize, elektronická média, reklama	OSV Osobnostní rozvoj • Rozvoj schopností poznávání - cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění ✓ cvičení		• porovnává vjemy ostatních smyslů s vjemy zraku; vyhledává a vyjadřuje vzájemné vztahy mezi těmito vjemy • vytváří obrazové znaky na základě jiných než zrakových vjemů; převádí získané zkušenosti do plošných, objemových i dynamických vyjádření • uplatňuje smyslové vnímání při vlastní tvůrčí činnosti, při výběru a uplatnění vizuálně obrazných prostředků		
Uplatňování subjektivity ve vizuálně obrazném vyjádření						
➤ osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření;	• Typy vizuálně obrazných vyjádření - jejich rozlišení, výběr a uplatnění - hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, socha, plastika, animovaný film, comics, fotografie	OSV Osobnostní rozvoj • Sebepoznání a sebepojetí - já jako zdroj informací o sobě ✓ diskuse • Kreativita - rozvoj originality ✓ cvičení		• vytváří obrazové znaky na základě vlastních emocí, pocitů, nálad, fantazie, kombinací představ a znalostí		

Výtvarná výchova						5. ročník
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Strategické postupy školy k rozvoji KK	Evaluační výstupy	Časové období	Poznámky
<i>Uplatňování subjektivity ve vizuálně obrazném vyjádření</i>						
➤ pro vyjádření nových a neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky (včetně prostředků a postupů současného výtvarného umění)	• Přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením - hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, založené na smyslovém vnímání) - • Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností - manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby •	MKV • Kulturní difference - jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti ✓ diskuse		• při práci s vizuálně obrazným vyjádřením hledá a porovnává rozdíly výtvar. vyjádření, v konkrétních případech uplatňuje postupy součas. výtvarného umění • osobitost svého vnímání vyjadřuje prostřednictvím tvorby, kreativních činností a komunikace s vizuálně obraz. vyjádřením • s pomocí vyjadřuje své pocity, prožitky, myšlenky, postoje s využitím odpovídajících verbál. i neverbál. vyjadřovacích prostředků		
<i>Ověřování komunikačních účinků vizuálně obrazného vyjádření</i>						
➤ nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, které samostatně vytvořil, vybral či upravil	• Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření - v komunikaci se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje (ve škole i mimo školu); vysvětlování výsledků tvorby podle vlastních schopností a zaměření -	OSV Sociální rozvoj • Komunikace - řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem - cvičení v neverbálním sdělování ✓ cvičení		• posuzuje vhodnosti užití vizuálně obrazných vyjádření pro dosažení konkrétních účinků v komunikaci • ověřuje si vliv svých činností na okolí		umění jako zvláštní způsob neverbální komunikace

Výtvarná výchova						5. ročník
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Strategické postupy školy k rozvoji KK	Evaluační výstupy	Časové období	Poznámky
	• Proměny komunikačního obsahu - záměry tvorby a proměny obsahu vlastních vizuálně obrazných vyjádření i děl výtvarného umění					
➤ porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace	• Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření - v komunikaci se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje (ve škole i mimo školu); vysvětlování výsledků tvorby podle vlastních schopností a zaměření	OSV Sociální rozvoj • Mezilidské vztahy - empatie a pohled na svět očima druhého ✓ diskuse • Komunikace - cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání - vedení dialogu ✓ diskuse • Kooperace a kompetice - seberegulace v situaci nesouhlasu ✓ cvičení MKV • Multikulturalita - naslouchání druhým - komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin - vstřícný postoj k odlišnostem ✓ diskuse		• porovnává vlastní interpretace s interpretací uznávanou v širším sociálním okruhu • s pomocí vede dialog nad svým dílem i dílem druhého • naslouchá postřehům a soudům ostatních a reaguje odpovídajícím způsobem, trpělivě a věcně zdůvodňuje a obhájí; zvažuje možnosti využití návrhů a připomínek		návštěva galerií a výstav

Poznámka:

- **barva:** ověřování a využívání výrazových a zobrazovacích vlastností barev k projevení vlastních životních zkušeností i fantazie, poznávání a využívání základních principů barevné harmonie, barevný kontrast, akcent, nadsázka
 - **linie:** používání výrazových a zobrazovacích vlastností linie, záměrné vedení linie (plynulost, tenká - silná, rovná, zprohýbaná) z hlediska jejího využití k výtv. vyjádření vlastní zkušenosti, představy i fantazie
 - **modelování:** využívání vlastností a tvárných možností plastických materiálů
 - **prostor:** výtvarné konstruování z různých materiálů, dominanty, rytmus
 - **tvár:** používání principů rytmu prvků a harmonie barev ve vztahu tvaru a materiálu, kompozice, stylizace
 - **textura:** rozpoznávání a vizuálně obrazné vyjadřování různých druhů povrchů
-
- metody uplatňované v aktuálním pojetí výtvarného umění :
 - **manipulace s objekty** (rozložení objektu a jeho přestavba, přejmenování objektů, skládání symbolických sestav předmětů a vytvářením jejich nového obsahu)
 - **pohyb těla a jeho umístění** (užití pohybů a postojů těla k symbolizaci jednoduchých dynamických přírodních jevů, tělesných stavů, sociálních rolí a postavení, koordinace pohybů a postojů vlastního těla s pohyby a postoji ostatních v prostoru)
 - **akční tvar malby a kresby** (záznam mimoděčných pohybů, dynamické pohyby s pravidly, jednání s amorfními materiály, jednání s objekty)
 - **stavba vizuálně obrazového vyjádření jako struktury vztahů** (podobnosti a rozdíly kvalit barev, tvarů, tvarových modulů, povrchů, apod., testování těchto kvalit - tmavší než, světlejší než, tvorba škál, odhalování a vyhledávání elementárních vztahových poměrů (barevných, tvarových, ...) ve světě obklopujícím žáka)
 - **vyjádření procesuálních proměn** (tvorba časově návazných sérií obrazů, objektů, komiksů a dalších vyjádření, které pomáhají budovat představu o časových souslednostech)